

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT KWALITEITSONDERZOEK NTC-PO

NTC-po Stichting Nederlands Onderwijs Aarhus (SNOAa)

<concept>

Plaats : Højbjerg
BRIN nummer : 28RA|C1
Onderzoeksnummer : 292120
Datum onderzoek : 25 februari 2017
Datum vaststelling :

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	KWALITEITSPROFIEL	7
3	BESCHOUWING	10
4	VERVOLG VAN HET TOEZICHT	15

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs bezocht NTC-PO Stichting Nederlands Onderwijs Aarhus (SNOAa) te Aarhus in Denemarken in het kader van een kwaliteitsonderzoek (KO). Daarbij heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de indicatoren van kwaliteitsaspecten op grond van het door de inspectie gehanteerde Toezichtkader PO/VO 2011.

Bij dit kwaliteitsonderzoek doet de inspectie onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs door zich te richten op de kern van goed onderwijs op de school. Het gaat hierbij om indicatoren die betrekking hebben op de kwaliteitszorg, het aanbod, de onderwijstijd, het pedagogisch handelen van leraren, het didactisch handelen van leraren, de afstemming op de onderwijsbehoeften van leerlingen, het schoolklimaat, de begeleiding, de zorg, de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen.

Op grond van het kwaliteitsprofiel van de school dat naar aanleiding van een vorig inspectiebezoek is opgemaakt, op basis van risicofactoren die bij de inspectie bekend zijn of afspraken die met de school zijn gemaakt, of op basis van de informatie die door de school is toegestuurd kan de inspectie besluiten om niet alle indicatoren bij het onderzoek te betrekken. Dit is bij uw school niet aan de orde geweest.

Indien de school in het kader van zelfevaluatie over een bepaalde indicator of over een bepaald kwaliteitsaspect voldoende betrouwbare en valide gegevens heeft verzameld kan in overleg tussen school en inspectie besloten worden om de oordelen uit deze zelfevaluatie alleen te verifiëren en deze niet zelf opnieuw te onderzoeken. Doorgaans is dit alleen bij onafhankelijk onderzoek door derden het geval.

Uw school heeft naast de schoolgids en het schoolplan de toetsadministratie ingestuurd. De inspectie heeft de informatie hieruit bij de oordeelsvorming betrokken.

De opzet van het onderzoek

Het kwaliteitsonderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn;
- Analyse van, indien beschikbaar, documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd;

- Schoolbezoek, waarbij in alle groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal;
- Gesprekken met de directie en de leraren over de kwaliteit van de indicatoren;
- Gesprekken met het bestuur, leraren en ouders.

Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de kwaliteitsoordelen en de conclusies van het schoolbezoek besproken met de leraren. Daarbij was een vertegenwoordiging van het bestuur aanwezig.

De inhoud van het rapport

Het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs levert een kwaliteitsprofiel op van de school (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 geeft de inspectie een beschouwing over de geconstateerde kwaliteit in relatie tot de context of uitgangssituatie van de school. Indien van toepassing worden in deze beschouwing ook de toegevoegde indicatoren betrokken. In de rapporten vanaf schooljaar 2013-2014 is hierin voor iedere bezochte ntc-school apart informatie opgenomen over de aanpak en de gevolgen van de bezuinigingen op het Nederlands onderwijs in het buitenland vanaf januari 2014.

In hoofdstuk 4 is het vervolgtoezicht aangegeven en worden, indien noodzakelijk, afspraken vermeld met betrekking tot wettelijke bepalingen waaraan de school niet voldoet.

2 KWALITEITSPROFIEL

Het kwaliteitsprofiel geeft een overzicht van de waarderingen die de inspectie heeft toegekend aan indicatoren die betrekking hebben op belangrijke kenmerken van goed onderwijs. De met een * gemarkeerde indicatoren zijn bepalend voor de vaststelling van het vervolgtoezicht.

In de waardering is tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs:

1. draagt niet of nauwelijks bij;
2. draagt onvoldoende bij;
3. draagt voldoende bij;
4. draagt in hoge mate bij;
5. niet te beoordelen (alleen bij Resultaten en Ontwikkeling van leerlingen). Deze waardering is gegeven indien de school over bepaalde indicatoren geen betrouwbare en valide gegevens beschikbaar heeft.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal aan het eind van de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.					•
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.3	De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			•	

Tijd		1	2	3	4
3.1	De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.				•
3.3	De uitval van geplande onderwijsactiviteiten blijft beperkt.				•
3.4	Het ongeoorloofd verzuim van leerlingen blijft beperkt.			•	

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.1	De ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.				•
4.2	De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school.				•
4.3	Het personeel voelt zich aantoonbaar veilig op school.				•
4.7	Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.				•

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.				•
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.				•

Afstemming		1	2	3	4
6.1	De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.				•
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.				•
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.5	De school gebruikt de informatie van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen voor de begeleiding van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.				•
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.		•		
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
N1B	In de schoolgids is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen		•
N2B	In het schoolplan is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen	•	
N4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima	•	

3 BESCHOUWING

Dit hoofdstuk beschrijft het oordeel van de inspectie over de kwaliteit van het primair onderwijs op NTC-po Stichting Nederlands Onderwijs Aarhus (SNOAa) te Denemarken en geeft een toelichting op het kwaliteitsprofiel. Daarbij legt de inspectie zo mogelijk verbanden tussen de verschillende onderzochte indicatoren onderling en - voor zover relevant - tussen de indicatoren en de schoolcontext, de specifieke doelstellingen van de school en eerdere inspectieonderzoeken. Voor een goed begrip wordt eerst de uitgangssituatie beschreven.

Uitgangssituatie

De Nederlandse school in Aarhus bestaat sinds augustus 2004. De school is begonnen met tien leerlingen maar groeit gestaag want inmiddels zijn er veertig leerlingen ingeschreven, tussen de 4 en 13 jaar. Er wordt Nederlands gegeven aan de drie taalniveaus en de Nederlandse cultuur komt aan bod. De lessen zijn op zaterdag van half tien tot half één.

De school is op een prachtige plek gehuisvest, aan de rand van een bos, omringd door groen en met uitzicht op het volkshistorisch museum. De school mag gratis gebruikmaken van drie lokalen en een paar kleine werkruimtes van de universiteit van Aarhus. De lokalen zijn modern en ruim.

Op de school werken twee leraren en een pedagoog. De leraren hebben de onderwijsbevoegdheid in Nederland gehaald en de pedagoog haar bevoegdheid in Denemarken. De pedagoog en één leraar werken beiden ook op een Deense school. Hiermee heeft de school bevoegd, maar ook zeer bekwaam personeel in dienst dat complementair aan elkaar is. De mooie, voor de Nederlandse school bruikbare elementen van het Deense onderwijs worden daarbij meegenomen in de Nederlandse school.

Naast de leraren heeft de school ook de beschikking over invalleerkrachten en maakt de school gebruik van ouders die vrijwillig 'verplicht' worden ingeroosterd om tijdens de lessen ondersteuning en hulp te bieden. Alles bij elkaar heeft de Nederlandse school in Aarhus een deskundig en compleet team waarmee de continuïteit en stabiliteit van het onderwijs gewaarborgd is.

Datzelfde geldt voor het bestuur dat bestaat uit een voorzitter, een penningmeester en een secretaris. Het team is blij met het bestuur dat ondersteunt en een aantal zaken de afgelopen jaren voortvarend heeft opgepakt. Zo heeft het bestuur bijvoorbeeld gewerkt aan het verbeteren van de website en is daarmee onder andere de naamsbekendheid van de school groter geworden. Ook heeft het bestuur subsidie geregeld bij de gemeente van Aarhus voor de Nederlandse school en is betrokken bij het inschrijven van nieuwe leerlingen. Bovendien neemt het bestuur zijn besturende taak serieus door

regelmatig te overleggen en de stand van zaken met de leraren door te nemen. Kortom de school in Aarhus heeft een stabiele uitgangssituatie.

Aanpak en gevolgen bezuinigingen

De school in Aarhus heeft weinig last van het verdwijnen van Nederlandse subsidie. Naast het feit dat ze kosteloos gebruik maakt van de lokalen, heeft de gemeente Aarhus het beleid dat indien de school uit de lokalen van de universiteit moet, de gemeente zorg draagt voor een andere gratis locatie. Bovendien heeft het bestuur op grond van Europese regelgeving bij de gemeente subsidie gekregen. Deze regelgeving geeft aan dat kinderen in de gelegenheid moeten worden gesteld om in hun moedertaal onderwijs te krijgen. Met deze subsidie worden twee leraren betaald. De ouderbijdrage kan hierdoor beperkt blijven en het voortbestaan van de school is dan ook geenszins aan de orde. Bovendien lijkt het er op dat de school blijft groeien.

Algemeen beeld

De kwaliteit van het onderwijs op de NTC-school in Aarhus is van een voldoende tot goed niveau. Ten opzichte van het inspectiebezoek van 2011 is de school professioneler geworden en zich blijven ontwikkelen. De inspectie heeft een inspirerend team aan het werk gezien en een betrokken bestuur gesproken. Opvallend is het positieve, respectvolle schoolklimaat. De leraren zijn er echt voor de leerlingen. Ze slagen er op een goede manier in om de leerlingen en hun ouders te motiveren om op zaterdagochtend naar de school te komen.

Het aanbod is toereikend, de leeropbrengsten zijn voldoende en het didactisch handelen is van een goede kwaliteit. Er wordt rekening gehouden met de grote taalverschillen tussen leerlingen. Dat is mogelijk door een duidelijk leerlingvolgsysteem en goed overleg tussen de leraren.

Kwaliteitszorg is in grote lijn voldoende. De school heeft plannen en een duidelijke visie. Toch liggen er kansen om de verbeteractiviteiten die hier uit voortvloeien planmatiger en specifiek te beschrijven. Daarnaast evalueert de school nog onvoldoende systematisch het onderwijs leerproces.

Toelichting

Leeropbrengsten

De inspectie beoordeelt de opbrengsten aan de hand van de resultaten op de landelijk genormeerde toetsten voor technisch lezen en begrijpend lezen in de bovenbouw. Daarnaast let de inspectie op de vorderingen van spelling en woordenschat. Met name de resultaten van spelling en woordenschat liggen structureel wat achter zoals op NTC-scholen gebruikelijk is vanwege het

verminderde Nederlandse taalaanbod. Maar er zijn ook een aantal leerlingen die dicht bij het niveau van leerlingen in Nederland komen of beter scoren. De school houdt de resultaten goed bij in overzichten per leerling en op schoolniveau. Met name de overzichten op leerlingniveau maken duidelijk dat alle leerlingen voldoende vooruitgang boeken. De resultaten zijn dan ook van voldoende niveau.

Onderwijspraktijk

Op de Nederlandse school in Aarhus is het didactisch handelen van een voldoende tot goed niveau. De studentenlokalen worden in korte tijd omgebouwd tot sfeervolle basisschoollklassen, inclusief een speelhoek voor de kleuters.

De zeer betrokken leraren laten mooi onderwijs zien. Vooral de pedagogische benadering valt daarbij in het bijzonder op. Op een positieve, respectvolle en motiverende manier is er oog voor elke individuele leerling. De sfeer is open en interactief waardoor de gesproken Nederlandse taal veel aan bod komt. Ouders zijn zeer betrokken en maken op vrijwillige basis ook inhoudelijk deel uit van het onderwijs.

Met behulp van een jaarplanning wordt jaarlijks het aanbod samengesteld waarmee een doorgaande lijn van de drie groepen op hoofdlijnen gewaarborgd wordt. Deze jaarplanningen dienen als houvast voor de weekplanningen waarin voor de groepjes of individuele leerlingen het programma wordt gepland. Naast de Nederlandse taal is er ruimte voor de Nederlandse cultuur. Het Sinterklaasfeest en Koningsdag zijn goed bezochte feesten, ook door ouders en kinderen die niet op de school staan ingeschreven maar soms wel belangstelling krijgen. Met betrekking tot de Nederlandse cultuur wordt daarnaast gewerkt met een methode die verrijkt wordt met eigen materiaal. De school maakt bovendien gebruik van filmpjes, beelden uit het jeugdjournaal en dergelijke om de Nederlandse cultuur in het aanbod op te nemen.

De lessen beginnen op tijd en het bestuur en het team spreken ouders regelmatig aan om, in het belang van de kinderen en het onderwijs, op tijd te komen. Datzelfde geldt voor verzuim, er zijn voor een paar leerlingen specifieke afspraken gemaakt.

De structuur van de lessen is duidelijk. Bij de onder- en middenbouw wordt gewerkt met plankarten zodat de kinderen kunnen zien wat er die ochtend aan bod komt. In de bovenbouw wordt een roostertje gehanteerd.

De uitleg is voldoende, maar opvallend is de taakgerichte werksfeer en de actieve betrokkenheid van de leerlingen. De kinderen werken hard op de Nederlandse school in Aarhus en weten wat ze moeten doen. Indien nodig, of wenselijk werken leerlingen samen of helpen elkaar.

Het onderwijs is in voldoende mate afgestemd op de verschillen tussen leerlingen. Ze werken allemaal zelfstandig in kleine groepjes of individueel. De leraar heeft hierdoor de gelegenheid om de instructie aan de groepjes of individuele leerlingen te geven. Het is fijn dat hierbij ouders ondersteunen. Ook het huiswerk wordt afgestemd op het niveau en de mogelijkheden van de leerlingen. Er liggen kansen de afstemming van het onderwijs nog doelmatiger aan te pakken door met de leerlingen ook doelen af te spreken en wellicht eisen te stellen.

Bij de afstemming heeft de inspectie het aanbod als goed beoordeeld. Op de school wordt voortdurend nagedacht welk aanbod het beste aansluit bij de leerlingen. Hierin zijn de docenten creatief en speelt de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motivatie van de leerlingen een belangrijke rol. Zo zijn er bijvoorbeeld naast de werkboekjes, thema's, taalspelletjes, wordt er gewerkt met mindmaps en worden er bijvoorbeeld kranten en gedichtenbundels gemaakt.

De vorderingen van de leerlingen worden zorgvuldig bijgehouden met behulp van toetsen en observaties. Ondanks dat de toetsuitslagen veel Deens-Nederlandse ouders niet veel zegt worden de resultaten besproken met de ouders en in de rapporten opgenomen. De leraren hebben voldoende zicht op de vorderingen en vooruitgang van de leerlingen en zien ook het belang van de toetsen in de bovenbouw in.

Het team heeft snel in beeld als leerlingen extra aandacht en zorg nodig hebben en hier wordt het onderwijs op afgestemd en een actieplan voor geschreven. Deze plannen zijn voldoende maar kunnen wat specifiekere worden opgesteld waardoor ze ook beter te evalueren zijn.

Kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg is op één indicator na voldoende tot goed. De school heeft een goed inzicht in haar leerlingenpopulatie, heeft dit beschreven en past daar haar onderwijs op aan. Er is een duidelijk schoolplan dat dient als een meerjarenplanning. In de schoolgids worden vanuit de meerjarenplanning de actiepunten voor het komende schooljaar uitgezet en die worden jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld. Deze werkwijze is voldoende maar door een jaarplanning specifiekere te maken, uit te zetten in tijd, daar doelen en evaluatiemomenten aan te verbinden wordt het beter mogelijk om te evalueren

of de doelen bereikt zijn. Daarbij kunnen ook de leeropbrengsten meegenomen worden die de school goed bijhoudt en evalueert en waar conclusies uit worden getrokken. Deze conclusies of verbeterpunten kunnen in zo'n jaarplanning opgenomen worden.

Het team geeft aan dat de school steeds professioneler is geworden. Dat uit zich onder andere in de duidelijke manier waarop afspraken, plannings, leeropbrengsten en ingezet beleid worden vastgelegd op een interne schijf waar de leraren allemaal bij kunnen. Indien een leraar vertrekt is het mogelijk om met behulp van deze informatie de werkzaamheden voort te zetten.

Punt van aandacht en daarmee onvoldoende is het systematisch evalueren van het onderwijsproces. Het team en het bestuur evalueren het onderwijs wel maar dit is nog te weinig structureel en systematisch. Bovendien worden daarbij de ouders en de leerlingen niet betrokken.

4 VERVOLG VAN HET TOEZICHT

Bij dit kwaliteitsonderzoek heeft de inspectie ook de naleving van een aantal wettelijke voorschriften over de door het bestuur vastgestelde schoolgids en het schoolplan onderzocht, zoals die voor scholen in Nederland gelden.

Op basis hiervan heeft de inspectie met de school afgesproken dat de wettelijke voorschriften met betrekking tot de sociale veiligheid in de schoolgids van 2017-2018 worden opgenomen.

De bevindingen van dit kwaliteitsonderzoek leiden tot het volgende arrangement voor het vervolg van het toezicht (toezichtarrangement):

De aangetroffen kwaliteit van het onderwijs op de school vraagt geen aanpassing van de reguliere onderzoeksplanning van de inspectie. In beginsel volgt over vier jaar opnieuw een kwaliteitsonderzoek. Tevens zal de inspectie met belangstelling de ontwikkeling van de school volgen.